

Tengeri Község Önkormányzatának

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2025-2029

Tengeri, 2025. március 31.

(Elfogadva a 11/2025. (III.31.) számú önkormányzati határozattal)

I. Bevezetés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban és fejlesztési tervben rögzíti.

A képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el a gazdasági programot és a fejlesztési tervet. Ezek a dokumentumok helyi szinten határozzák meg azokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a település költségvetési lehetőségeivel összhangban, a társadalmi, környezeti és gazdasági adottságokat figyelembe véve biztosítják a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok ellátását. Emellett hozzájárulnak a szolgáltatások színvonalának emeléséhez, valamint a helyi lakosság és vállalkozások fejlődéséhez.

A gazdasági program és fejlesztési terv – összhangban a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel – kijelöli azokat a stratégiai fejlesztési irányokat, amelyek mentén a képviselő-testület az elkövetkező öt évben meghozza döntéseit, figyelembe véve a költségvetési lehetőségeket.

A programban meghatározott célok megvalósítása érdekében a képviselő-testületnek az alábbiakra kell összpontosítania:

- A célkitűzések egymásra épülő megvalósítására.
- A szükséges anyagi források és eszközök biztosítására.

Tengeri Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megbízatásának időtartamára (2025–2029) a fentiek alapján fogadja el az alábbi ötéves gazdasági programot.

II. A település bemutatása

Tengeri Baranya vármegye középső részén, az Ormánság határán helyezkedik el. A település első írásos említése 1428-ból származik, ahol „Tengeren” néven említik. A középkorban itt terült el Baksai Izsép faluja, amely hosszú ideig Baksa része volt. 1909-ben a település nevét hivatalosan Tengerinről Tengerire változtatták.

Megközelítése nem egyszerű, különösen télen, mivel Baksa és Bogádmindszent között csupán egy keskeny bekötőút vezet a faluba, amely zsákfaluként itt véget is ér. Ez a sajátosság az elmúlt években éreztette hatását, számos hátrányt okozva a fejlődésben. Tengeri Baranya egyik legkisebb települése és néhány éve még bizonytalan, sőt kilátástalan volt a jövője. Helyzete hasonlított Gyűrűfűhöz, amely a '80-as évekre teljesen elnéptelenedett – ez a folyamat Tengeriben is megindult, azonban az utóbbi időben pozitív fordulatot vett.

Az elmúlt években több új lakó érkezett a faluba, főként városokból vagy a környékről, új életet lehelve a településbe. Tengeri szorosan kötődik Baksához, ahol az iskola, óvoda, háziorvosi rendelő, posta és a Közös Önkormányzati Hivatal is működik. Az ügyintézés jelenleg is a Baksai Közös Önkormányzati Hivatalban történik.

A település nehéz megközelíthetősége, az infrastruktúra hiányosságai – például bolt és posta nélkülisége, a körülményes buszközlekedés –, valamint a munkahelyek szűkössége miatt korábban sok fiatal elköltözött. A gyermekvállalás évekig szinte teljesen megszűnt, és az idősebb generáció maradt túlsúlyban. Azonban az utóbbi néhány évben egyre többen választják Tengerit új otthonuknak, főként a csend és a nyugalom miatt.

A település egyetlen utcája hosszú ideig lenyűgöző, 20 méternél is magasabb ősi fenyőfákkal volt szegélyezve. Az utca közepén álló harangláb és a világháborús emlékmű méltón emlékeztet a falu múltjára. A fenyőket néhány éve ki kellett vágni, mivel túl közel nőttek a házakhoz, veszélyeztették az épületeket, és rendszeresen kárt okoztak a villamos hálózatban. A fák pótlása megtörtént, ám évtizedek kellene ahhoz, hogy a falu visszanyerje egykori látványát.

Az elnéptelenedés folyamata sikeresen megállt, és az elmúlt években folyamatosan új lakók költöztek be az elhunyt idősök házaiba. A 2019-es év mélypontot jelentett a lakosság szám szempontjából, azonban 2023-ra már 41,5%-os növekedés volt tapasztalható. Ebben komoly szerepet játszottak a kormányzati otthoneremtési támogatások, amelyeknek egyik nyertese Tengeri lett. A korábban üresen álló házak egyre fogynak, sőt, már új építkezések is elkezdődtek.

Tengeri korábban a Pécsi kistérséghez tartozott, de 2012-ben – Baksa és Tésény településekkel együtt – a sellyei járás mellett döntött, amely kedvezőbb támogatási lehetőségeket biztosított az önkormányzat számára. A lakosság számára ez nem jelentett hátrányt, hiszen ügyintézésük nagy részét Baksán el tudják végezni, így Sellyére csak ritkán kell utazniuk.

A lakosság összetételében is pozitív változások történtek: újra élnek 0-2 éves gyermekek a faluban, és a 18-59 éves korosztály aránya 50,8%-ra emelkedett. Ezzel párhuzamosan a 65 év felettek aránya 27,8%-ról 22,9%-ra csökkent. A 0-14 éves korosztály aránya meghaladta a 13%-ot, ami elsősorban az új betelepülőknek köszönhető. Több fiatal pár is Tengerit választotta otthonául, így várható, hogy a fiatal korosztály aránya tovább növekszik.

A korábban megállíthatatlannak tűnő elöregedési folyamat már évekkel ezelőtt megtorpant, és helyét egy lassú, de biztos növekedés vette át. Ha a kedvező tendencia fennmarad, és a betelepülők hosszú távon is itt maradnak, akkor Tengeri jövője nemcsak biztosított, hanem ígéretes is lehet.

III. A Gazdasági Program elvei

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések elérése érdekében a Képviselő-testületnek az alábbi szempontokra kell összpontosítania:

- a célkitűzések egymásra épülő, ütemezett megvalósítására,
- a szükséges feltételek, anyagi források és eszközök biztosítására,

A jelen gazdasági programban kitűzött célok és fejlesztési elképzelések megvalósításához biztosítani kell a szükséges pénzügyi forrásokat és vagyont. Mivel az állami támogatások önmagukban nem elegendőek, ezért az alábbi forrásbevonási lehetőségekre kell támaszkodni:

- pályázati lehetőségek aktív felkutatása, különösen az önerőt nem igénylő támogatások előnyben részesítésével,
- az önkormányzat saját adottságaihoz és lehetőségeihez igazodó új bevételi források feltárása.

Jelenleg az önkormányzat pénzügyi helyzete stabil, likviditási problémák nincsenek. A fenntartási és működési költségek biztosítottak a saját bevételekből, azonban nagyobb léptékű fejlesztések és beruházások kizárólag központi támogatásokból vagy pályázati forrásokból valósíthatók meg.

Tengeri Község Önkormányzatának főbb alapelvei gazdálkodása során:

- A képviselő-testületnek a település vagyonát jó gazda módjára, racionálisan és fenntartható módon kell kezelnie.
- A feladatellátáshoz szükséges vagyonelemeket meg kell őrizni, és azok működőképességét folyamatosan biztosítani kell.
- A költségvetést úgy kell megtervezni, hogy rendkívüli helyzetekben is rendelkezésre álljanak szükséges források.
- A tartalékoknak lehetőséget kell biztosítaniuk arra, hogy az önkormányzat váratlan, előre nem tervezett pályázati lehetőségek esetén is pályázóképes legyen.
- Az önkormányzatnak minden körülmények között biztosítani kell a kötelező feladatok ellátását.

IV. A 2025-2029-es ciklus gazdasági, fejlesztési feladatai

Az önkormányzati gazdálkodás forrásai:

- állami támogatások (normatívák, egyéb feladatfinanszírozások),
- helyi adóbevételek,
- felhalmozás bevételek,
- átvett pénzeszközök,
- pályázatok.

A település gazdasági helyzetét alapvetően befolyásoló körülmények

- a kormányzat gazdaságpolitikája,
- a vármegyei, ezen belül a járási területfejlesztési operatív program,
- nemzeti és EU-s pályázati források,
- a település adottságai, a lakosság összetétele, igényei,
- az önkormányzat vagyoni helyzete, jelenlegi, illetve várható pénzügyi kondíciói,
- a polgármesteri program,
- a képviselő-testület és a jegyző javaslatai,
- a lakosság javaslatai, felvetései.

A közmunka-programban való folyamatos részvétel elengedhetetlen, hiszen ez nemcsak munkahelyet biztosít, hanem hozzájárul a település fejlődéséhez is. Az igényelt munkaerő számára éves szinten feladattervet kell kidolgozni a hatékonyság javítása érdekében. A jelenlegi rendszer alapján a rövid és hosszú távú foglalkoztatást folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és a lehetőségekhez mérten minél több embert bevonni.

A közmunka-program keretében elvégezhető főbb feladatok:

- Közterületek karbantartása, szemétszedés
- Parkosítás, virágosítás, növényzet ritkítása, parlagfű-irtás
- Belvíz- és csapadékelvezető árkok karbantartása
- Helyi utak karbantartása (padkázás, kátyúzás)
- Önkormányzati fenntartású intézmények állagmegóvása és karbantartása

A következő ötéves időszakban Tengeri Község Önkormányzata kiemelt célként kezeli a takarékosabb gazdálkodást és a működési költségek optimalizálását. Ennek érdekében az energiagazdálkodást teljeskörűen át kell tekinteni és hatékonyabbá kell tenni önkormányzati szinten. A költségek csökkentése érdekében törekedni kell a megújuló energiaforrások minél szélesebb körű alkalmazására a középületek esetében.

A pályázati lehetőségeket a maximális mértékben ki kell használni, különösen olyan területeken, ahol ezek révén kiválthatók az önkormányzati források. Előnyben kell részesíteni azokat a fejlesztéseket, amelyek hosszú távon nem eredményeznek fenntarthatatlan működési költségnövekedést. A következő időszak egyik fontos feladata a meglévő önkormányzati vagyontárgyak áttekintése és hasznosítása.

A Képviselő-testület folyamatosan figyelemmel kíséri a költségvetési támogatási rendszert, és törekszik annak lehetőségeit a település fejlesztési elképzeléseivel összehangba hozni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatásokat tudja igénybe venni.

A Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a 2025-2029-es időszakra az alábbi fejlesztési célkitűzéseket határozza meg. A gazdasági program célja, hogy a település élhetőbbé, vonzóbbá és fenntarthatóbbá váljon, miközben biztosítja az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak teljesítését. Mivel jelentős fejlesztések elsősorban pályázati források bevonásával valósíthatók meg, az önkormányzat folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket és aktívan részt vesz a támogatási rendszerekben.

Intézmények Fejlesztése és Fenntartása

Az Általános Iskola a Szigetvári Tankerület fenntartásában van, de működtetésénél számolnunk kell azzal, hogy az étkeztetés továbbra is önkormányzati feladat, a konyha működtetését közösen látják el a felvételi körzethez tartozó önkormányzatok. A konyha üzemeltetésével felmerült rezsiköltségeket teljes mértékben a konyhai étkeztetés állami normatívájából finanszírozzuk, az önkormányzatnak többlet terhet nem jelent.

A Baksai Óvodát megállapodás alapján Baksa, Kisdér, Ócsárd, Tengeri és Téseny községek önkormányzatai társulási formában működtetik. Az óvodával létrejött megállapodás alapján az állami normatívából kell gazdálkodniuk, költségvetésük nem terjedhet túl ezen, és csak váratlan, előre nem tervezhető kiadások felmerülése esetén kérhetnek további hozzájárulást az önkormányzatoktól. Számolni lehet azonban olyan pályázatokkal, melyhez önerőt kér a támogató, és mivel valamennyi önkormányzat rendelkezik tulajdonrészrel az óvoda ingatlanán, az önerő megosztását is vállalni kell tulajdoni részarány alapján, hisz ezek a beruházások értéknövelőek, és minden önkormányzat tulajdonrészének értéke növekszik, ezért az önerőből is vállalniuk kell a gesztor önkormányzat mellett részt. Minden évben folyamatosan, helyiségenként történik a felújítás az óvodában, szintén saját költségvetésből. Folyamatos az eszközbeszerzés, ennek köszönhetően plazma tv (2db), új kültéri és beltéri játékok, új ágyak, bútorok vásárlása történt.

A Baksai Közös Önkormányzati Hivatal épülete az elmúlt időszakban teljes körű felújításon esett át, amelynek célja az ügyintézés hatékonyságának növelése és a megfelelő munkakörnyezet biztosítása volt. A felújítás során korszerűsítették az épület szerkezetét, megújultak a belső terek, és a hivatali munka gördülékenységét segítő fejlesztések valósultak meg. A Tengeri lakosok mindennapi ügyintézése továbbra is a Baksai Közös Önkormányzati Hivatalban történik. A felújítás eredményeként a hivatalban az ügyintézés hatékonyabban, gyorsabban és kényelmesebb körülmények között zajlik, amely hozzájárul a lakosság elégedettségéhez. Az infrastruktúra korszerűsítésével az önkormányzat hosszú távon is biztosítani tudja a stabil és színvonalas közigazgatási szolgáltatásokat. A jövőben az önkormányzat célja, hogy folyamatosan figyelemmel kíséresse a hivatali épület állapotát, és szükség esetén további fejlesztésekkel javítsa annak működését, biztosítva ezzel a települések lakóinak hatékony és elérhető ügyintézését.

Az Önkormányzati épület vonatkozásában elmondható, hogy az elmúlt időszakban jelentős korszerűsítések valósultak meg, melyek közé tartozik az épület akadálymentesítése, ennek részeként rárampa és mozgáskorlátozott WC került kialakításra. Ezáltal az idősek és a mozgásukban korlátozott lakosok számára is biztosítottá vált a könnyebb megközelíthetősége és használata. Ezen túlmenően új burkolat került az épületbe, amely nemcsak esztétikailag javította a környezetet, hanem a fenntarthatóságot és a könnyebb karbantarthatóságot is elősegítette. A közösségi események kényelmesebbé tétele érdekében az önkormányzat új székeket vásárolt, amely hozzájárul a helyiségek megfelelő berendezéséhez. A jövőben az önkormányzat tovább kívánja fejleszteni az épületet annak érdekében, hogy még korszerűbb és lakosságbarátabb környezetet biztosítson. Tervek között szerepel az energetikai korszerűsítés, az épület további modernizálása és a meglévő infrastruktúra fejlesztése, amely hozzájárul az önkormányzat hosszú távú működési hatékonyságának növeléséhez. Az Önkormányzat épületében a fűtési rendszer korszerűsítésre szorul, mivel a jelenlegi megoldások már nem biztosítanak megfelelő hatékonyságot és komfortot. Az épület egyik fűtési módja a cserépkályha, amely elöregedett, állapota nem megfelelő, így szükséges annak felújítása vagy korszerűbb alternatívával való kiváltása. Emellett az épületben található gázfűtési rendszer is elavult, amely szintén korszerűsítésre szorul az energiahatékonyság növelése és a fenntartási költségek csökkentése érdekében. Az elmúlt évek során jelentős igénybevétel és időjárás hatásai miatt a falak állapota romlott. Az épület külső és belső szerkezeti elemei helyenként megrepedeztek, ami nemcsak esztétikai problémát jelent, hanem hosszú távon az épület állagának romlását is okozhatja. A falak javítása elengedhetetlen a szerkezet tartósságának megőrzése és az épület megfelelő hőszigetelésének biztosítása érdekében. Az önkormányzat tervezi a szükséges falrepedések kijavítását, vakolat pótlását és esetleges festését, hogy az épület külső és belső állapota megfelelő maradjon. A felújítás nemcsak az épület megjelenését javítja, hanem hozzájárul a hosszú távú fenntarthatóságához is. Az önkormányzat ennek érdekében keresi a lehetséges forrásokat és szakmai megoldásokat a kivitelezés mielőbbi megvalósítására.

Közlekedési és Közterületi Fejlesztések

Tengeri Község egyik fontos közösségi infrastruktúrája a buszmegálló, amely a helyi és környékbeli lakosok számára biztosítja a közlekedési lehetőséget. 2024-ben a megálló megsérült, ami nemcsak az esztétikai állapotát rontotta, hanem a biztonságos használatot is veszélyezteti. Az önkormányzat kiemelt figyelmet fordít a közlekedési létesítmények karbantartására, ezért a buszmegálló állapotjavítása és helyreállítása sürgető feladat. A felújítás során cél a szerkezeti elemek megerősítése, az esetleges burkolati sérülések kijavítása és a megálló komfortjának növelése. A javítások révén biztosított lesz, hogy a lakosok kényelmes és biztonságos környezetben várakozhassanak a tömegközlekedésre. Az önkormányzat tervezi a munkálatok mielőbbi elvégzését, hogy a buszmegálló ismét zavartalanul használható legyen a mindennapi közlekedésben.

Az elmúlt időszakban a térfigyelő rendszer bővítve lett, amely hozzájárul a település közbiztonságának javításához és a lakosság védelméhez. A kamerák telepítésével hatékonyabbá vált a közterületek megfigyelése, amely segíti a rendfenntartó szervek munkáját és visszatartó erőként szolgálhat a jogsértő cselekményekkel szemben. Az önkormányzat a

jövőben is lehetőségeihez mértén folytatni kívánja a rendszer fejlesztését, figyelemmel a technológiai fejlődésre és az esetleges új biztonsági igényekre. A további bővítések célja, hogy még szélesebb területen biztosítsanak megfigyelést, különös tekintettel a forgalmasabb helyszínekre és közösségi terekre. A térfigyelő rendszer fejlesztése hosszú távon növeli a lakosság biztonságérzetét, hozzájárul a vagyonvédelemhez és elősegíti a település élhetőségének javítását.

A földutak karbantartása kiemelt feladat, hiszen ezek biztosítják a helyi közlekedést és a külterületek megközelíthetőségét. Az időjárási viszonyok és a rendszeres használat miatt ezek az utak folyamatosan igénylik a karbantartást és javítást, hogy megfelelő állapotban maradjanak. Az önkormányzat a lehetőségeihez mértén folyamatosan gondoskodik a földutak javításáról, szükség szerinti feltöltéséről, hogy azok minden évszakban járhatóak maradjanak. Pályázati források elérhetősége esetén cél a földutak további stabilizálása és hosszú távú fejlesztése.

A helyi utak és járdák folyamatos karbantartása kiemelt feladat, hiszen ezek elengedhetetlenek a lakosság kényelmes és biztonságos közlekedéséhez. Az önkormányzat saját erőforrásaiból rendszeresen végzi az utak javítását, kátyúzását, valamint a járdák állapotának megőrzését. Amennyiben megfelelő pályázati forrás áll rendelkezésre, az önkormányzat célja az utak és járdák nagyobb volumenű felújítása, amely hosszú távon biztosítaná a korszerű, biztonságos közlekedési infrastruktúrát. Az elérhető támogatások függvényében az önkormányzat törekszik arra, hogy modernizálja az úthálózatot és a gyalogos közlekedést szolgáló járdákat.

A temető karbantartása magában foglalja a növényzet gondozását, az utak és sírhelyek környezetének tisztán tartását. Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy a temető rendezett és méltó környezetet biztosítson az emlékezéshez, ezért minden évben gondoskodik a szükséges fenntartási munkálatokról.

Az elmúlt években örvendetes módon növekedett a gyereklétszám Tengeri Községben, ami indokoltá teszi egy korszerű, biztonságos játszótér kialakítását. Egy jól felszerelt játszótér nemcsak a gyermekek számára biztosítana megfelelő mozgási és szórakozási lehetőséget, hanem a közösségi életet is erősítené, találkozási pontként szolgálva a családok számára. Az önkormányzat elkötelezett a játszótér megvalósítása mellett, azonban a jelenlegi önerő nem elegendő a teljes kivitelezéshez. Ezért kiemelten fontos pályázati források felkutatása, valamint egyéb támogatási lehetőségek kihasználása a projekt megvalósítása érdekében. A cél egy biztonságos, modern játszótér kialakítása, amely megfelel a mai elvárásoknak, és hosszú távon szolgálja a gyermekek fejlődését és a családok kikapcsolódását. Az önkormányzat mindent megtesz annak érdekében, hogy a megfelelő források rendelkezésre álljanak, és a település hamarosan egy új, jól felszerelt játszótérrel gazdagodhasson.

A közvilágítás korszerűsítése hozzájárul a település biztonságához és energiahatékonyságához. Az elavult világítótestek cseréje és a modern, energiatakarékos megoldások bevezetése nemcsak a fenntartási költségeket csökkenti, hanem javítja a lakosság közlekedési és közérzeti biztonságát is. Az önkormányzat már konkrét tervekkel rendelkezik a korszerűsítésre, amely során új, LED-technológiás világítótestek kerülnek felszerelésre, csökkentve ezzel az energiafelhasználást és a karbantartási igényeket. A fejlesztés révén egyenletesebb és hatékonyabb fényelosztás valósulhat meg a település utcáin és közterein. A projekt megvalósítása pályázati források és egyéb támogatási lehetőségek bevonásával történhet, az önkormányzat ennek érdekében folyamatosan figyeli a finanszírozási lehetőségeket. A korszerű közvilágítás hosszú távon jelentős megtakarítást eredményezhet, miközben javítja a közterületek biztonságát és a lakosság életminőségét.

Kulturális Élet és Közösségi Rendezvények Fejlesztése

Tengeri Község Önkormányzata a kulturális élet és a közösségi programok támogatását fontosnak tartja, hiszen ezek erősítik a helyi közösséget és hozzájárulnak a település élhetőségéhez. A közművelődést szervező munkájának finanszírozása továbbra is biztosított, hogy rendszeresen megvalósulhassanak színvonalas rendezvények és közösségi események.

A kulturális programok lebonyolításának elősegítésére az önkormányzat hat garnitúra sörpadot vásárolt, amelyek lehetőséget biztosítanak a szabadtéri és közösségi események komfortosabb lebonyolítására. Ezek az eszközök hozzájárulnak a rendezvények sikerességéhez, és segítik a lakosság aktív részvételét a települési programokon.

A jövőben az önkormányzat célja, hogy továbbra is támogassa a helyi közösségi és kulturális rendezvényeket, valamint keresse a pályázati lehetőségeket a kultúra és közösségi élet további fejlesztésére.

Közzolgáltatások és Településüzemeltetés

Tengeri Község Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy a település lakói számára biztosítsa azokat a szolgáltatásokat és támogatásokat, amelyek a mindennapi életüket megkönnyítik. Az önkormányzat több területen is aktívan hozzájárul a közzolgáltatások fenntartásához, valamint folyamatosan fejleszti a település működéséhez szükséges eszközállományt. A közzolgáltatások és településüzemeltetés keretein belül valósulnak meg az alábbiak.

Lakossági Támogatások és Szolgáltatások:

Szemétszállítás díjának átvállalása: Tengeri Község Önkormányzata továbbra is vállalja, hogy a lakosság helyett megfizeti a szemétszállítási díjat, ezáltal csökkentve a helyi háztartások pénzügyi terheit. Ez a támogatás különösen fontos a kisebb településeken, ahol a megélhetési költségek jelentős része a rezsiköltségekből adódik. Az önkormányzat célja, hogy ezt a kedvezményt hosszú távon fenntarthassa.

Kutyák oltásának támogatása: A településen háztartásonként legfeljebb két kutya éves veszettség elleni oltásának költségeit az önkormányzat fedezi. Ez a támogatás hozzájárul az állattartás felelős és szabályos működéséhez, valamint a lakosság egészségének védelméhez. Az önkormányzat célja, hogy a jövőben is biztosítsa ezt az anyagi segítséget a helyi kutyatartók számára.

Szociális tűzifa támogatás és kiszállítás: Az önkormányzat évről évre biztosítja a rászoruló lakosok számára a szociális tűzifát, amely segíti a téli fűtés biztosítását az alacsonyabb jövedelmű háztartások számára. Emellett a tűzifa kiszállításának teljes költségét is vállalja, így a segítség azokhoz is eljut, akik saját erőből nem tudnák megoldani az elszállítást. Ez a támogatási forma évről évre egyre nagyobb jelentőséggel bír, ezért az önkormányzat törekszik annak fenntartására és hatékonyságának növelésére.

Településüzemeltetés és Fejlesztések:

Traktor javítása és üzemképessé tétele: A település karbantartási és fenntartási feladataihoz nélkülözhetetlen traktor meghibásodott, így jelenleg nem használható a közterületek és földutak karbantartására. Az önkormányzat célja, hogy a gépet mielőbb üzemképes állapotba hozza, hiszen annak hiánya komoly nehézséget okoz a település fenntartási munkáiban. A javítás forrásainak előteremtése és a munkálatok megszervezése az elkövetkező időszak egyik fontos feladata.

Karbantartó gépek és eszközök használata: Az önkormányzat pályázati forrásból több karbantartó gépet, például fűnyírókat szerzett be, amelyek nagyban megkönnyítik a közterületek és zöldfelületek fenntartását. Ezek az eszközök folyamatos használatban vannak, biztosítva a település rendezett és ápolts környezetét. A jövőben az önkormányzat célja, hogy újabb pályázati lehetőségek kihasználásával tovább bővítse és korszerűsítse az eszközparkot.

Szennyvízrendszer üzemeltetése: A település szennyvízrendszerének hatékony és zavartalan működése kiemelt feladat, amely alapvető közegészségügyi és környezetvédelmi szempontból is elengedhetetlen. A rendszer megfelelő fenntartása érdekében az önkormányzat állandó megbízott alkalmazottat foglalkoztat, aki felelős az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátásáért. A szakember biztosítja a rendszer folyamatos ellenőrzését, szükség esetén karbantartását és az esetleges problémák gyors elhárítását, hogy a szennyvízelvezetés zavartalanul működjön. Ennek köszönhetően elkerülhetők a meghibásodásokból adódó kellemetlenségek, és hosszú távon biztosítható a rendszer üzembiztos állapota. Az önkormányzat célja, hogy a szennyvízhálózat üzemeltetését továbbra is szakszerű és folyamatos felügyelet alatt tartsa, ezzel garantálva a lakosság számára a biztonságos és higiénikus szennyvízelvezetést.

Falugondnoki Szolgálat és Közösségi Segítségnyújtás:

Falugondnoki szolgálat működtetése és fejlesztése: A falugondnoki szolgálat hatékonyan működik, és a település lakóinak mindennapjaiban nélkülözhetetlen szerepet tölt be. A falugondnok segíti a lakosokat egészségügyi ellátásuk biztosításában, bevásárlásaik intézésében, valamint a mindennapi ügyintézésükben. Az önkormányzat továbbra is támogatja a falugondnok rendszeres képzését, hogy a szolgáltatás minél magasabb színvonalon működhessen, és a lakosok számára a lehető legjobb segítséget nyújtsa.

Falugondnoki busz használata: A falugondnoki szolgálat egyik legfontosabb eszköze a falugondnoki busz, amely a lakosok számára biztosítja a háziorvosi és szakellátásokra történő eljutást, valamint a bevásárlások lebonyolítását. Ez az ellátási forma különösen az idősek számára jelent nagy segítséget, akik saját jármű híján nehezebben tudnának eljutni a szükséges intézményekbe. Az önkormányzat célja, hogy a szolgálatot a jövőben is fenntartsa és szükség esetén fejlessze.

Favágási segítségnyújtás a lakosok számára: Az önkormányzat lehetőségeihez mérten segítkezik a háztartásokban felmerülő favágási munkálatokban, különösen az idősebb vagy rászoruló lakosok számára. Ez a segítség jelentősen megkönnyíti az érintettek számára a téli tüzelő előkészítését, amely létfontosságú a fűtési szezonban.

Falugondnok technikai eszközökkel való támogatása: Az ügyintézés hatékonyságának növelése érdekében a falugondnok számára az önkormányzat laptopot és nyomtatót biztosított, amely megkönnyíti az adminisztratív feladatok ellátását, a lakosság számára szükséges dokumentumok nyomtatását, valamint az ügyintézés gyorsabb lebonyolítását.

Egészségügyi Ellátás és Szűrővizsgálatok

Tengeri Község lakosai számára az alapvető egészségügyi ellátás Baksán vehető igénybe, ahol a házi- és gyermekorvosi rendelő működik. A háziorvos kéthetente helyben is rendel, ezáltal biztosítva az alapvető orvosi vizsgálatok és ellátások elérhetőségét a településen.

Az önkormányzat fontosnak tartja, hogy a lakosság rendszeresen részt vegyen egészségügyi szűrővizsgálatokon, hiszen ezek nagyban hozzájárulhatnak a betegségek megelőzéséhez és a korai felismeréshez. Éppen ezért folyamatosan fel kell hívni a figyelmet a szűrőprogramok jelentőségére, és biztosítani kell, hogy a lakosok könnyen hozzáférhessenek ezekhez a lehetőségekhez.

A cél az, hogy minden korosztály számára biztosított legyen az egészségügyi ellátáshoz és megelőző vizsgálatokhoz való hozzáférés, különös tekintettel az idősebb generációra, akik számára a közlekedés gyakran akadályt jelent. Az önkormányzat a jövőben is törekszik arra, hogy a település lakosai számára a lehető legjobb egészségügyi ellátási feltételeket biztosítsa.

Egyéb Fejlesztési Lehetőségek és Tervek

Tengeri Község Önkormányzata folyamatosan dolgozik a település fejlesztésén, a meglévő épületek állapotának megóvásán, valamint a közösségi és működési infrastruktúra fejlesztésén. Az alábbi területeken kiemelt beruházásokra és javításokra van szükség a következő időszakban.

Falubusz és Karbantartó Eszközök Tárolása: A falubusz jelenleg nem rendelkezik megfelelő garázzsal, amely hosszú távon problémát jelenthet a jármű állapotának megőrzésében. Az időjárási viszonyok, különösen a téli fagyok és nyári hőingadozások károsíthatják az autót, ezért egy garázs megépítése kiemelt cél annak érdekében, hogy a busz megfelelő körülmények között parkolhasson. Emellett az önkormányzat az utóbbi időben több karbantartó eszközt, például fűnyírókat és egyéb szerszámokat szerzett be, amelyek hatékonyan segítik a település fenntartási munkáit. Azonban ezek számára jelenleg nincs megfelelő tárolási lehetőség, ezért egy tároló kialakítása szükséges az eszközök biztonságos és hosszú távú megőrzése érdekében.

Önkormányzati Tulajdonú Épületek Állagmegóvása: A Kultúrház mellett található épület szerkezeti állapota jelentősen romlott, a tűzfal megdőlt, amely komoly balesetveszélyt jelent. Ennek megerősítése elengedhetetlen a környező épületek és a lakosság biztonsága érdekében. Az önkormányzat célja, hogy a tűzfal megfelelő szerkezeti megtámasztásával és áthidalásával stabilizálja az épületet, megakadályozva annak további süllyedését és állapotromlását.

Harangláb Megóvása: A település egyik legfontosabb helyi védettség alatt álló építménye a Harangláb, amely az elmúlt évek során repedezni kezdett. Mivel ez a szerkezet jelentős kulturális és közösségi értéket képvisel, állapotának megóvása kiemelt fontosságú. Az önkormányzat célja a szerkezeti repedések kijavítása és a megfelelő állagmegóvási munkálatok elvégzése, hogy a Harangláb hosszú távon is megőrizhető legyen, mint a település egyik meghatározó épített öröksége.

Teleház Fejlesztése és Vízellátásának Megoldása: A Teleház jelenleg nem rendelkezik megfelelő vízellátással, ami jelentősen korlátozza a használhatóságát. Az önkormányzat célja, hogy a vízellátási problémát mielőbb megoldja, biztosítva ezzel a Teleház hosszú távú működését. Ugyanakkor pozitív fejlesztként elmondható, hogy a Teleház mellett egy filagória megépítése sikeresen megvalósult.

Fák és Növények Telepítése, Virágosítás: Tengeri Község Önkormányzata elkötelezett a település zöldterületeinek fejlesztése és fenntartása mellett, hiszen a rendezett, gondozott környezet nemcsak esztétikai szempontból fontos, hanem hozzájárul a lakosság életminőségének javításához is. A következő időszakban az önkormányzat célja a fák és növények telepítése, valamint a település virágosítása. A korábban kivágott fák pótlása is kiemelt feladat, hiszen ezek nemcsak árnyékot biztosítanak a nyári hónapokban, hanem javítják a levegő minőségét és hozzájárulnak a természetes élővilág megőrzéséhez. A zöldterületek fejlesztése során az önkormányzat tervezi a közterületek parkosítását, a

virágágyások létrehozását és gondozását, valamint az utak és járdák mentén zöldsávok kialakítását. A növényesítés nemcsak szebbé teszi a települést, hanem hozzájárul a fenntartható és élhető környezet kialakításához is. Az önkormányzat mindezt saját erőből és lehetőség szerint pályázati források bevonásával kívánja megvalósítani, hogy a település hosszú távon is rendezett és barátságos maradjon a helyi lakosok és az ide látogatók számára.

Tengeri, 2025. március 31.

